

עין משפט
גר מצוה

זו:

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

מסורת הש"ס

16 ב"ב י"ג (ב) ו"ג יע"ב
הי"ג (א) ו"ק"ג י"ג
(ד) (מסות סו.)

תורה אור השלם

- מקוה השמור עליו
- המקוה הנצרכה
- מט"ל ב"א
- ערות אשה ובתה לא
- תגלה את בת בנה ואת
- בת בתה לא תקח לנלות
- ערוהה שארה הגד ומה
- הוא
- דיקרא חי"ו
- גם זאת מעט יי
- עצבות יצאה הפליא
- עצה הגדיל חוששה
- ישעיהו כח ט
- וימים רבים לישאל
- ללא אלוהי אמת וללא
- בין מורה ללא תורה
- דברי הימים ב' טו ג
- ראה למדות אהבם
- חקים ומשפטים באשר
- עני ודקה אלפי לעשות
- כן בקרב הארץ אשר
- אדם באים ששק
- לרשעה דברים ד ה

הגהות הב"ח

- גמ' ה"ק מזה
- מכר זמה: (א) ר"ש
- ד"ה זמה ו"י של זמה
- ומטין הוא מספת
- שבתה"ט מ"ל ויתם
- הוא ממק: ד"ח
- מורה מדבר זמה ד"ח
- הטות: (ז) ד"ה ה"ג מ"ל
- ללא תורה ה"ס"ד:
- ד"ה וחל ו"י
- הנעשה לו שהשמי:
- ה"ס ד"ה מעות ו"י
- וגם מה שפי' רש"י:

לעני רש"י

לימשל"ש
(לימשל"ש) מקצת
(של חוט)

מוסף רש"י

מעוה של פורים.
שהחמים לפעוה פורים.
נתחלפו לו. ותקמים
לעניים וקצור הימי
שארנין של דקה היא ולא
נפרמי מתקנין של דקה
(דקו"ח) ט"ו ט"ס
לרבים יוד' ט"ז.

דניס יר"פ. נשחט יר"פ. אנשי כנסת הגדולה נקשו רחמים ונמסר
ניס והרגוהו כדלמרי' נד' מיתוה כנסתה'רין (דף סד.) כלומר ניזיל
כהוא שנילא ולא ניזיל אפימחא דכי זווית שלא ישולט בנו י"ר
הרע: אינעו וזוט מקמייהו. נכנסו מפניהם לקבועין: מנא י"ר
פא. דסמכת אפסך למי הכי ולא

מיסחפית מילר הרע: זימס ומסרמי'
עלם הטוין. עלת הוא מרגוס של זימס
(ב) היא ומטין הוא תוספת
המרגוס ומשעוה של זרפה היא
של חטא. אלמא דזימס היינו לשון ענה
ותורה נקראת ענה דכתיב (ישעיה כח)
הפליא ענה הגדיל מוסיא ומשמע
מורה משמור עליו: מוסיא (א). מן
הזוט: ששמור עליו פורה. דסיפיה
דקרא כהונה מתנכרה מימיה משמור
עליו מכל דבר רע וההרור חטא
ואנו הולכין הלון ועבר דכתיב מורה:
על ה' דברים. משע עלילות הן
שאלין עליו: כמי שאין לו אלוה. להנן
עליו: ה"ג מאי ללא ו"י: ר' חנינא
בן תרדיון הלון ועבר דכתיב מורה:
משע של פורים. שגמתי מכני העיר
לחלק לעניים לפעוה פורים ומן

(ב"מ דף ע"ג:) אין העני רשאי ליקח
מתן רזועה לפעוה. נחמלפו לו
במעוה של דקה. וסבור הייתי שהן של
דקה ותקמים לעניים שלא לפעוה
פורים ואני פרעמי משני [את] של
פורים. ל"א מעות שלי לפעוה פורים
נחמלפו לו ואשוי דכתיב וסבור
הייתי שהן של דקה ותקמים לעניים
ולא חורמי לפרע מארנקי של דקה:
נגבס. גנב ופסיס היית: מדא
לישא. כסס שאין השמי' כי דהא אין
שמיין בלדס אחד קן אין חזירי'
כי והאמר לנס עליו שקין נמלא
דכתיב: מט' קרו לך רבי. הכי

על"ה של צניעות: פרסיס. גרדיס:
קיבורי. פקעיות לימשל"ש: הי שסיפא
הי דערבא. אחיה של שמי וזימס של
ערכ: אפא ויבורא. וזכר חומיבא
על דערבא: ואפא ויבורא. נקבה
חומיבא על דשמיא. והכין שהוא נס

הנעשה (ס) שהשמי מקבל ערב כנקבה
המקבלת זכר: לבי אבידן. בית
שאלוין ושומין לכדו עבודת כוכבים
ומזבלים יבולו לעבודת כוכבים
ומפקיין על עסקיה לידע מה היא
לריכס ומתנדבין: עבדך לתיבות.

ואן גזרו על כך לפי שהוא דת יהודית:
אידימ ליה. להוא גברא: בישופיה
הוא דקא אחוי. רשען תראה ותודיע
כסיכא ההוא (יומא) איגראסא.
דנעו חשוני רומי לשדורי לקסר על
עסקיין שדריה ההוא שעמא בדיה
דהוא גברא: פסקיה. אליהו ורקי

ד' מאה פרסי למען לא ישוב ועוד
לבימין כמו (ר"ה דף סה.) שקל קלף
פסק ביה: עליו לשריפה. למה
נענש כך לפי שהיה הוגה את השם
באומיותיו ודרשו בלרבעים ושנים
אומיות ועושה בו מה שהוא חפץ:

להתלמד
אזל ולא אתא אתוהו לרבי חנינא בן תרדיון אמרו ליה אמאי קא עסקת
באורייתא אמר להו כ"אשר צוני ה' אלהי מיר גזרו עליו לשריפה ועל
אשתו להריגה ועל בתו לישב בקובה של זונות עליו לשריפה שהיה

הוגה
קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

ניזיל אפיתחא דבי וזונת. מכלן יס
עבודת כוכבים כל מה שיכול משום דכתיב אל מקרב אל
פח בימיה ומוקמי לעיל בעבודת כוכבים שהרי היה רוצה ללכת יותר
אפיתחא דבי וזונת: כל העוסק בתורה בלבד רומה כמי שאין
לו אלוה. מוכח מתכתיב ללא אלהי
אמת והדר כתיב ללא תורה משמע
דכרישא קלמר אע"פ שיש בו תורה
הוא כמי שאין לו אלהים:
ובגמילות חסדים לא עסק.
מימיה מאי פריך
מזדקה הלא ב' דברים הם כדלמריין
כסוכה (דף מט:) דקה לעניים גמילי'
מקדים בין לעניים בין לעשירים ו"ל
דמ"מ משמע ליה דמי שקיל בואת
עוסק הוא גם בואת: אלא א"ב
במינה ע"יה בו. ומסתמא גם משלו
היה נטמן מרבה: מעוה ש'
פורים נחלפו פ' במעוה ש' צדקה.
פיס רש"י לשון אחר מעוה של סעודת
פורים וקשי' כי לא מצינו בכל
התלמוד שמזכיר מעוה של סעודת
פורים וגם (ו) שפירש רש"י מעוה
של פורים שהפירש הוא לסעודת
פורים שלו ומלסן ולא חזר לפרע
מארנקי של דקה והוכרו לעושה על
ואינו מתקנס במעוה גם
לרביעא ה"ן לאמרו
והתראה מתקנה אילו
גם תורה אין לו: ומסר'
ורבי הניח בן תרדיון
לא נחמלפו ב"ח והתניא
ר' אליעזר בן יעקב
אמר לעולם אל יתן
אדם מעותיו בקופה אלא
אם כן סמונה עליה כ"י
תנינה בן תרדיון ופרקינן
אין וראי הכינה הית
מחסיין וצ"ע דהיה עבד
הסדים כדתיבא מעוה של
פורים נחמלפו לו כמעוה
ותן צדקה ותילקס לעניים
ותן אחר למעוה פורים
כמו שהיה ראו לרוב
עשר כמותו לעשות לא
עשה. אתוהו לרבי אליעזר
בן פרטא אמרו לו מאי
שעמא תית ונבבא כליוס
הכס שונה ונבבא אמר
לחו דין בני ישראל או
סבור או בעל סוף שהיה
כאיש אחד אין נמצאין
ויקין שאני בעל סוף
(גם) איני חכם שונה
אמרו לו והלא וקראין
אתך רבי אמר להו דרול
שבאונסאי אי ליליך
קריין אחי רבי של
אוריגס הביאו לפניו שמי
פקעיות של מטוה אמרו
לו אינו של שמי ואינו
של ערב נעשה לו גם
ורחמי וישבה לה יבורת
נקבה על פקע דערבא
והיבורא על של שמי אמר
הא דרשתי הא דרעבא:
כי אבידן. פ' לישבה
בבית עבודת כוכבים
שלון ומתקבצין שם כל
בעלי חכמה ודיין בדיבי
חכמה עוד אמרו לו
למח שיתורה עבדך בדתן
של ישראל. פ' מתקוהו
כ"י מאה פרסי שרדוהו
פוריקא ניקוס רחוק ה'
פרסי. אתוהו לו תנינה
בן תרדיון אמרו ליה
אמאי עסקת באורייתא
אמר להו כאשר צוני ה'
אלהי גזרו עליו לשריפה

דנכים יצריה א"ל אידך ניזיל אפיתחא דבי
וזונת וכפיהה ליצרון ונקבל אגרא כי מטו
התם חזינהו [לזונות] איתכנעו מקמייהו
א"ל מנא לך הא א"ל ימוימה תשמור
עלך תבונה תנצרכה א"ל רבנן לרבא מאי
מוימה אלימא תורה דכתיב בה יזימה
ומתרגמינן עצת חמאין וכתיב יהפליא עצה
הגדיל תושיה אי הכי זימה מבעי ליה ה"ק (ו)
מדבר זימה תשמור עליו תורה תנצרכה
ת"ר כשנתפסו רבי אלעזר בן פרטא ורבי
חנינא בן תרדיון א"ל ר' אלעזר בן פרטא
לרבי חנינא בן תרדיון אשריך שנתפסת על
דבר אחד או לי שנתפסתי על חמשה דברים
א"ל רבי חנינא אשריך שנתפסת על חמשה
דברים ואתה ניצול או לי שנתפסתי על דבר
אחד ואיני ניצול שאת עסקת בתורה
ובגמילות חסדים ואני לא עסקתי אלא
בתורה [בלבד] וכדרב הונא דאמר רב הונא
כל העוסק בתורה בלבד רומה כמי שאין
לו אלוה שנאמר יומים רבים לישראל ללא
אלהי אמת [וגו'] מאי ללא אלהי אמת
שכל העוסק בתורה בלבד רומה כמי שאין
לו אלוה ובגמילות חסדים לא עסק והתניא
רבי אליעזר בן יעקב אומר א"ל יתן אדם
מעותיו לארנקי של צדקה אלא א"ב במונה
עליו תלמיד חכם כ"ר חנינא בן תרדיון
הימנוה הוא דהוה מהיומן מיעדב לא עבד
והתניא אמרו לו מעוה של פורים נחמלפו
לי במעוה של צדקה ותלקתים לעניים מאחר
עבד כ"דכתיב ליה לא עבד אתוהו לרבי
אלעזר בן פרטא אמרו מ"מ תנית ומ"מ נגבת
אמר להו אי סיפא לא ספרא ואי ספרא לא
סיפא ומדהא ליתא הא נמי ליתא ומ"מ קרו
לך רבי רבן של תרסיים אני אייתו ליה תרי
קיבורי אמרו ליה הי דשתיא והי דערבא
איתרדשי ליה ניסא אתיא ויבוריתא אותיבא
על דשתיא ואתאי ויבורא ויתיב על דערבא
אמר להו האי דשתיא והאי דערבא א"ל
ומ"מ לא אתית לבי אבידן אמר להו זקן
הייתי ומתירא אני שמא תרמוסוני בגלכ"ם
[אמרו] ועד האידינא כמה סבי איתרמוס
אתרשיי ניסא ההוא יומא אירמס חד סבא
ומ"מ קא שבקת עבדך לחירות אמר להו
לא היו דברים מעולם קם חד [מינייהו] לרבי
לאסהודי ביה אתא אליהו אידימי ליה כחד
מחשובי דמלכותא א"ל מדאתרדשי ליה
ניסא בבולוה בהא נמי אתרדשי ליה ניסא
וההוא גברא בישותיה הוא דקא אחוי ולא
אשגח ביה קם למימר להו הוה כתיבא
איגראת דהוה כתיב מחשיבי דמלכות
לשדורי לבי קיסר ושרדוהו על ידיה דההוא
גברא אתא אליהו פתקיה ארבע מאה פרסי

אזל ולא אתא אתוהו לרבי חנינא בן תרדיון אמרו ליה אמאי קא עסקת
באורייתא אמר להו כ"אשר צוני ה' אלהי מיר גזרו עליו לשריפה ועל
אשתו להריגה ועל בתו לישב בקובה של זונות עליו לשריפה שהיה

הוגה
קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

קטן מה בין זכר לנקבה ו"מ שהן שני מינין כמו (חולין דף סב:) מרגול ומרגולתא דלגמלא:
הוגה

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.

16 ג' רמ"ה ה"י ח"ל ללא
תורה ופסוק ש"ה נ"י נ"י
רש"י ומה שפירש הכתוב
וחלום מרבי חותם נחל
דנכס מ"י ח"ל ודוק.